

עטרת תפארת

במחיצת רבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה
טור שביעי מהחברות הגרמ"י שניידר שליט"א

ספינת "עולם התורה"

...בשלי" הסער הזה...

והיות שאחז"ל "אין מזרזין אלא למזרזין", ראוי ל"כל בן תורה" בכל מקום שהוא, לשים לב, כי "בשלי" הסער הגדול הזה... ש"כל המלחמה הגדולה", היא בשבילי, בשביל "כל יחיד ויחיד" כפשוטו! שיוכה לשבת "ברוגע" בבית המדרש וללמוד, וללמוד, בלי הפסקה. וכפי שאנו רואים, כשרח"ל הניפו הרשעים האדורים את ידם על כמה יחידים, לכלוא אותם בכלא, מיד "רעשה כל הארץ". ורבינו גאון ישראל רשכבה"ג הגר"ד לנדו שליט"א מיד רגש ורעש... על מה ולמה, לקחו "בן ישיבה" לכלא.

ומה הרעש הגדול, הרי יש ב"ה מאות אלפים בני תורה? התשובה היא – לא מותרים, על "אף אחד", כפי שזועק רבינו כל הזמן, ועמו גאוני וגדולי הדור שליט"א.

אפילו "אחד"

ומה שלא מותרים על "אף בן תורה", זה לא רק בגלל ש"כל אחד" ראוי להיות "גדול הדור", על אף שזה "אמת וברור", [והובא לא מכבר לשונו הטחור של רבינו זצוק"ל שזעק את זה], אלא גם בלי להתחשב "בעתיד", רק כל "רגע ורגע" שיושב אברך או בן ישיבה, וכל יחיד באשר הוא, ועוסק בתורה, זהו! "אשר הבריא", ומה שייך לדון לוותר על זה, הרי דברי הכל הם.

לימוד "יחיד" מחזיק את "כל העולם"

וראי' ניצחת, שהרי ידוע מש"כ הנפש החיים, שכל קיום הבריאה כל רגע ורגע, הוא "רק" מחמת שבאותו רגע יש תורה בעולם, ובלי זה ח"ו, אין קיום לבריאה. וכי התנה רבי חיים וולוז'ינר זצ"ל שזה רק אם "גדול הדור" יושב ולומד? בודאי שלא! אלא "כל יחיד ויחיד" בכל מקום שהוא ובכל מצב שהוא, כאשר הוגה בתורה, הרי הוא "מקים את העולם".

וזאת אומרת בצורה "הכי ברורה" ששייך, שלימוד התורה של כולם, לא משנה מה יצא ממנו, עצם לימודו "בעת", בכוחו "לקיים" את כל העולם! מבחיל על הרעיון.

התורה "סם המות" לשטן

ואין פלא שהשטן מנסה "בכל הכח" להפריע ללימוד התורה, כי זה הדבר שמפריע לו "יותר מהכל". כפי שהביא רבינו, דבר נורא מהרמח"ל שמביא ב"דרך עץ חיים", שבזמן גזירות ת"ח ת"ט, השביעו את הס"מ ושאלו אותו למה אתה עושה גזירות, ואמר שאם יסכימו "לכלל תורה" הוא יתן מנוחה.

הדגיש רבינו, מה הוא רצה, "שלא יהי לימוד התורה", כואב לו אם לימודים תורה, כי זה העיקר מה שמחמת זה השטן – הס"מ לא יכול להתקיים, וזה הסיבה שיש בכל הדורות גזירות נגד התורה. עכ"ד.

לנצל את הלילות הארוכים

וכעת שלפנינו "זמן נפלא", עם לילות ארוכים, כפרט בלילי שב"ק, ובמיוחד שב"ק, הבה נחטוף, ונשקוף בחשק ובמתיקות בתורה הקדושה, ונזכה לישועת השי"ת בכלל ובפרט, וכל אחד ואחד יזכה לעלות "מאד" בתורה ויר"ש.

וראוי להוסיף מה סיפור לרבנו דו"ר הגאון הגדול רבי שמחה זליג ריגר הי"ד, הדיין דברוקס. שהרב מכריס – מרן הגר"י זצוק"ל, בבחרותו הי' יושב ולומד כל הלילה בליל שבת "לאור הנר", שלא הי' בו כמובן חשש שמא יטא.

ואמנם אביו מרן הגר"ח זצוק"ל הי' מחמיר לעצמו, משום לא פלוג, שלא לקרות גם לאור נר בזה. [וכמו שהחמיר מרן החזו"א זצוק"ל ועוד]. ואמר רבי חיים לרבי שמחה זליג, "איך בין צופרין אז מייז וועלוויל איז נישט קיין פרומקט...". פי' אני מרוצה שבני וועלוויל – תרגום של זאב – הוא לא פרומר מדי.

ופי' דבריו, שבאמצעות השבוע, הרבה פעמים היו הפרעות, שלא הי' יכול ללמוד ברציפות הרבה שעות, [שהי' שולחו ר' חיים לפעמים לדבר מצוה], ובלייל שבת הי' הזמן "היחיד" שהי' יכול לשבת וללמוד "שעות רבות" ברצף. ואם הי' מחמיר שלא ללמוד לאור הנר, הי' מפסיד לימוד נפלא זה, וע"ז התבטא ר' חיים, שהוא נהנה מכך..

אמופת...

בראשית, נעתיק בעז"ה מה שהי' כתוב ב"פרי חיים" (ר"ם) בהודש אד"ב תשע"ד, אחרי עצרת ה"ענק" שהתקיימה בירושלים. זכינו... על אף ההסתר פנים הנורא שיש בדורות האחרונים, עיקבתא דמשיחא, בכל זאת זכינו הבורא ית"ש למעמד אדיר נורא ונשגב שאין לתארו במלים כלל וכלל!!! מעמד "קידוש השם", כלשונו הטחור של רבינו.

מעמד של אחדות מוחלטת בלי יוצא מן הכלל, כל אשר "בשם ישראל יברכה", אשרי העם שככה לו אשרי העם שהי' אלוהיו.

ולמחרת התבטא רבינו "נעכטן איז געווען אמופת..." אתמול היה מופת, וסתם ולא פירש, וכנראה שהרבה פרטים נכללים ב"מופת" הזה. אשר כל העם רואים ויודעים כמה וכמה דברים היו יכולים להיות אם לא הי' ח"ו "המופת" שריחם עלינו הבורא ית"ש, ושלח שפע סייטתא דשמיא "בכל" התחומים הקשורים לעצרת הענק הנשגבה הזאת. ע"כ.

שהעמיד לנו רבי וחכמי הדורות...

וכאן המקום "להודות" ולשבח לבורא ית"ש, אבינו אב הרחמן, שהטיב עמנו בחסדו הגדול, והעמיד לנו "בכל דור ודור", את ה"איש על העדף", אשר ינווט ויוליך את "ספינת עולם התורה", ברוב חכמת תורתו, ובמסירות עצומה ונוראה, וב"אחריות" מלאה, על כל דבר ודבר, בתוך "סערת ים התקופה".

ומחיל אל חיל – ירויג, לעורר את אחינו בני ישראל, שיפתחו את לבם היקר, למען "הצלת עולם התורה", במסירות עצומה שלא ניתן לתאר, ובעזרת לבבות אחים יקרים נפתחים, ונזכה להצלה ושגשוש עולם התורה "בכל עוז".

אין לנו אלא להודות "בפה מלא תהילה" לאבינו שבשמים, ולזעוק ולהתחנן, שנזכה לילך לאורו הגדול של רבינו רשכבה"ג מרן הגר"ד לנדו שליט"א, עד ביאת משיח צדקנו בב"א, בבריאות איתנה וכל הברכות שבתורה.

"אגודים" בצרה, לשפוך תחינה

והנה כנזכר, אנחנו בתקופה "סוערת" מאד, בנוגע ללימוד התורה, של בני הישיבות ואברכי הכוללים, המסולאים בפז.

ומתוך צרה, זכינו למעמד "אדיר ונורא" שעמדנו כ"מליון" איש, מ"כל סלתה ושמנה" של היהדות החרדית, על כל גווניה... וזעקנו "יחד" לאבינו שבשמים, שיחוס וירחם על פליטתנו, ולבטל מעלינו "כל גזירות קשות".

ובטוחנו שאבינו שבשמים קיבל תפילותינו, ובקרוב ממש ניוושע בישיעת ה', ויתקיים במהרה "עצו עצת ותופר" דברו דבר ולא יקום.

"כאיש אחד"

וברשות היקרים שליט"א, הנה התומר דבורה בתחילת הספר, על מדת "לשארית נחלתו", כותב וז': כך יתנהג האדם עם חבירו, כל ישראל הם "שאר בשר" אלו עם אלו, מפני שהנשמות כלולות יחד, יש בזה חלק מזה ובוזה חלק מזה. ולכן אינו דומה מרובים העושים את המצוה, וכל זה מפני כלולתם וכו'. וכן מטעם זה כל ישראל ערבים זה לזה, מפני שממוש יש בכל אחד חלק אחד מחבירו וכו' ע"ש. ודבר זה כמדומה שהרגיש "כל אחד" בעצרת הנשגבה.

[ובפרט, ברגע שהתפשטה הידיעה הנוראה על הנשמה היקרה, שנלב"ע באופן "מזועזע" תוך כדי העצרת. ראינו האין ש"כולם" נסערו מאד! אף שלא ידעו ולא הכירוהו כלל, אלא ש"כל ישראל" שאר בשר אחד הם, יצער של אחד, הוא צער "כולם", ה' ירחם ולא ישמע עוד שוד ושבר בנבולנו.]

מסרו עצמם וממונם...

ויש לציין ולהעריך את כל אלו שעלה להם הדבר "בטורח וקושי גדול", מהם זקנים וחולים וכו', שטרוהו ובאו להשתתף במעמד של "כלל ישראל", וכן הרבה שעלה להם בהוצאת כספיהם... הכל נחשב "מאד" לפני אבינו שבשמים, וכולם "שותפים גדולים" בכרכה ובנסים שנזכה לראות בקרוב, מכה האחדות והתפילות הקרועות שערי שמים.

פרשת השבוע – כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו...

בפרשת השבוע כתוב "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט וגו'". פסוק זה זכינו לשמוע הרבה מאד מרבנו זצוק"ל, בפרט באסיפות וכנסים של חינוך.

וראינו תמיד שנושא "חינוך" ה' אצלו מהנושאים הכי חשובים, בין בנוגע למלמדים ובין בנוגע לחורים. ובכל מקום שהגיע בארץ ובעולם, ה' רואה צורך גדול לדבר בעניני חינוך, והרבה פעמים היו שאלות ותשובות בנושאי חינוך, והי' מדריך מה לעשות בכל נושא ונושא. ובהיותו בארצה"ב פעם אחת ה' מאושפז יום א' בבית החולים, וכמה שעות אחרי שנשתחרר כבר יצא לכינוס מחנכים בישיבת תורה ודעת, ודיבר שם דברים נשגבים מאד.

"בחו של אברהם אבינו"

והנה הרבה מאד יש להביא מדברי רבנו בנושא "חינוך", ונביא אחת מהדרשות, שדיבר על הפרשה שלנו. [הדברים נאמרו בכנס חינוך למנהלי התתי"ם וראשי ישיבות קטנות בארץ ישראל, ליל י"ג באייר תשע"ג, באולמי ארמונות חן ב"ב].

מורי ורבותי, נראה קודם כל מה שכתוב בתורתנו הקדושה, בתורה הקדושה כתוב שהקב"ה פנה אל אברהם אבינו ואמר "כי ידעתיו למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה'". לעשות צדקה ומשפט, למען הביא ה' על אברהם את אשר דבר אליו. אברהם אבינו הרי הלך בכל המקומות וצעק נגד האלילים, נגד העבודה זרה, בכל זאת זה לא מספיק, רק מה כתוב "למען אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה'". הוא ציוה, הוא המשיך לחנך את הדורות הבאים, בזכות זה יזכה שיביא ה' את אשר דיבר אליו.

ולמה דוקא ה', הרי בדור של אברהם אבינו כתוב שהיו עוד אנשים, אברהם גייר את האנשים, ושרה גיירה את הנשים, ואיפה הדורות שלהם? איפה הצאצאים של האנשים האלה? רק שהם לא ידעו את הענין של חינוך, ואפילו שאברהם גייר את האנשים, ושרה גיירה את הנשים, אבל מה יהיה הלאה, הם לא דאגו, כל אחד מהם לא עסק בחינוך. לכן אף אחד לא נשאר מהם! רק אברהם אבינו שידע את הענין של חינוך, הוא חנך את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה', לעשות צדקה ומשפט, אז זה נשאר, אברהם אבינו נשאר לדורי דורות.

אברהם אבינו שהקב"ה עזר לו, ולמרות שכל העולם היו עובדי עבודה זרה, ונמרוד שהיה המלך של המדינה ההיא והיה עובד עבודה זרה, רצה לשרוף אותו, וזרק אותו לכבשן האש. והאש היה כל כך חם, שאי אפשר לתאר! ואפילו האנשים שבאו לזרוק אותו לאש – נשרפו! עד כדי כך היה האש חם, ובכל זאת לאברהם אבינו היה נם, הקב"ה הציל אותו. ועכ"פ מה רצה הקב"ה בעיקר, אשר יצוה את בניו ואת ביתו אחריו ושמרו דרך ה' לעשות צדקה ומשפט, למען הביא על אברהם וגו'.

כל האנשים הללו שאברהם גייר את האנשים, ושרה את הנשים, איפה הדורות שלהם? לא נשאר כלום! נשאר רק מאברהם אבינו. ואנחנו כבר יודעים את זה, וגם היום הסוד של חינוך יש רק אצל היראים לדבר ה', הם יודעים שצריך לחנך את הילדים בדרך ה', כמו שהם קבלו, אבל שאר האנשים לא יודעים מה זה חינוך, האם הם מחנכים? מה הם מחנכים? הם כעסנים, וכי מחנכים לכעס, יש להם גאווה, יחנכו את הילד לגאווה, על מה יחנכו אותו? יחנכו אותו להיות פראסקער מענטש – אדם מגושם, וכי על זה צריך לגדל אותו? ממילא צריך לדעת אנחנו ברוך השם קבלנו את זה כבר מאבות אבותינו, וכל הדורות זה ככה.

הכוס "המלאה"

והוסיף: כתוב שהדובנער מגיד שאל את הגאון מוילנא מה לעשות כדי להשפיע על הציבור. ואמר לו הגאון משל, לאדם שיש לו כוס גדול עם יין, ועל יד זה ישנם כוסיות קטנות, הרי כל זמן שהכוס הגדול לא יהיה מלא, לא יתמלאו ממנו הכוסיות הקטנות. ככה אם בן אדם רוצה להשפיע על אנשים אחרים, הוא צריך להיות מלא, ובזמן שהוא מלא! מלא עם מדות טובות, עם תורה, "מלא", אז הוא יכול להשפיע, ולולא זאת לא יכול להשפיע, כי אם הוא לא מלא, האיך הכוס שלא מלא ישפיע על הכוסיות הקטנות?!

אם כן אנחנו יודעים שגם בדורנו זה ככה, אם רוצים שהדור הזה ילך בדרך התורה, צריך להשפיע ע"י זה שכל אחד יהיה "מלא", הוא מלא עם תורה, מלא עם שכל, עם דרך ארץ, אז הוא יכול להשפיע.

ואנחנו ב"ה הולכים בדרך הזה, כלל ישראל בכל הדורות מאברהם אבינו עד היום, כל הדורות האלה יודעים את הסוד הזה שצריך להיות מלא, שצריך להיות רק מלא עם תורה, עם דרך ארץ, ועם שכל, אז יכול להשפיע.

ונקודה בעז"ה שככה יהיה עד סוף כל הדורות, עד שהקב"ה יביא למצב של מלאה הארץ דעה את ה' כמים לים מכסים, אז נזכה לגאולה האמיתית במהרה בימינו אמן סלה. ע"כ.

צריך את "שני הדברים"

ונשאל רבנו לאחר הדרשה, אם כל עבודת החינוך "להיות מלא", למה משבחת התורה את אברהם אבינו בלמען "אשר יצוה את בניו" וגו', הרי אין הדבר תלוי בציווי שציוה אותם, רק במה שעבד על עצמו להיות מלא?

ואמר שכזה לחוד שהוא מלא, לא יועיל אם לא יצוה אותם ג"כ ללכת בדרך ה' וגו', רק שבלי שיחיה בעצמו מלא "אין בכחו" לצוות אחריו, דאין לזה השפעה, שלא יתכן שהוא יתנהג לא בסדר, וידרוש מבניו להתנהג בסדר.

[ועל דרך זה, כשנשאל האיך הדרך להכניס אהבת תורה בתלמידים. השיב "אם אין למלמד אהבת תורה, האיך רוצים שיחדיר את זה לתלמידים..."]

והדרך להחדיר בעצמו אהבת תורה? על ידי שירבה בלימוד תורה, וכל מה שמרבה ללמוד יותר, יכנס בלבו יותר אהבת תורה, וכשיהי' "מלא" אז יעביר כבר לתלמידים ג"כ.]

בקשו "גשמים"

וכאן המקום "לעורר" על תפילה ותחנונים לאבינו שבשמים, שיפתח לנו את "ארוכות השמים", וירעיף עלינו "גשמי ברכה", אשר כולם צריכים להם, לכל חיי חיותינו, ובפרט "טהרת ישראל", שישנם מקומות סגורים ה' ירחם, מתחילת הקיץ, וממתנים לגשמים... ולימדתנו התורה"ק בפר' בראשית, שכל זמן שאדם אין.. להתפלל על הגשמים, אין גשמים, אנא "תן טל ומטר לברכה".

"אוהבים דבריה" – סחיטת "נייר"

סחיטת שער אסור מדרבנן, והיינו משום מלבן, דהא אסור גם כשאינו צריך למים הנסחטים. ואם גזרו על סחיטת שער, כ"ש שאסור סחיטת "נייר" דשייך בו סחיטה יותר מבשער, ואולי אסור אף מודאורייתא וצ"ע. [מתוך שיעורי רבנן].

"שיחו בנפלאותיו" – הקב"ה "מטהר"

מעשה השגחה בכשרות מקוה. נתבקשתי לבוא למקוה א', לראות בעי' מסוימת בבור הטבילה. ובבואי לשם, תוך כדי בדיקת הדבר, פקח ה' את עיני להסתכל עם פנים לתוך חור ההשקה, וגיליתי שבתוכו ישנה הצטברות "אבנית" הממעטת את חור ההשקה, דבר שפוגם בכשרות המקוה.

והיות ואינו ניכר כלל מבחוץ, ה' שייך שיעבור עוד הרבה זמן עד שהיו מגלים את הבעי', ובחסי אבינו שבשמים המטהר את ישראל, נתגלה הדבר, וסודר ב"ה מיד!

נא להרבות תחינה ובקשה לרפואת משה בן דינה בתושחי".
לע"נ גיסנו החשוב הרה"ג ר' מיכאל ארי' בן הגאון ר' יוסף צבי שטיגל זצ"ל. יא"צ ב' חשוון.

לתרומות להפצת הגליון השבועי ולקבלת הגליון ניתן לפנות למס' 055-7600953 וכן בקובץ השבועי "אוצר הפרשה" או למייל לאורו נלך s31626532@gmail.com וכן ניתן להשיג את הגליון מודפס ברש"י 14 קומה ב' ליד הדלת

לתועלת הרבים ניתן להאזין לדברים על פרשת השבוע מרבינו הגדול מרן בעל אילת השחר זצוקללה"ה.
ע"י יבדלה"ט החברותא שליט"א כמידי עש"ק בקו אילת השחר שמספרו 0799-555-555 שלוחה 6.